

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/53/2023
Identifikačné číslo spisu:	6123265688
Dátum vydania rozhodnutia:	08.11.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:6123265688.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Lenky Praženkovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu AIDER Slovensko s. r. o., so sídlom Silvánska 5450, 841 04, Bratislava, IČO: 47 529 415, proti žalovanému Vlastimil Staněk, s miestom podnikania Jazerná 584/22, 927 01 Šaľa, IČO: 51 689 448, o zaplatenie 3.172,78 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 65Cb/34/2023, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Trnava.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd upomínací listom z 21. augusta 2023 (č. l. 40 spisu) postúpil spor podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jeho prejednanie, nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde.

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu z Okresného súdu Banská Bystrica nesúhlasil a spor predložil podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti. Nesúhlas s postúpením odôvodnil tým, že žalovaný má hlásený trvalý pobyt, ako aj miesto podnikania v okrese Šaľa, preto Okresný súd Banská Bystrica nepostupoval v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami, nakoľko správne mal spis postúpiť kauzálnu príslušnému súdu v obchodnoprávných sporoch pre obvod Krajského súdu v Trnave, a to Okresnému súdu Trnava.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní veci dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu je dôvodný.

4. Z obsahu spisu najvyšší súd zistil, že žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu, doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica, domáhal v rámci upomínacieho konania zaplatať dlžného nájomného 840,-- eur od žalovaného za obdobie nájmu motorového vozidla od 17. decembra 2022 do 23. decembra 2022 na základe Nájomnej zmluvy na motorové vozidlo, uzatvorenej zmluvnými stranami dňa 17. decembra 2022 a ďalších súm (z titulu najazdených kilometrov nad limit, za nákup pohonných hmôt, za škodu na vozidle, za fajčenie vo vozidle, za nedotankovanie pohonných hmôt a za neoprávnené užívanie vozidla), spolu v sume 3.172,78 eura s úrokom z omeškania 11 % ročne zo sumy 1.517,78 eura od 11. marca 2023 do zaplatať. Okresný súd Banská Bystrica dňa 27. marca 2023 vydal platobný rozkaz č. k. 31Up/427/2023-14, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu istinu 1.517,78 eura, úrok z omeškania 11 % ročne zo sumy 1.517,78 eura od 11. marca 2023 do zaplatať, zmluvnú pokutu 1.655,-- eur, alebo aby v tej istej lehote podal odpor. Žalovanému zároveň uložil povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 95,-- eur. Okresný súd Banská Bystrica doručoval platobný rozkaz spolu s návrhom a ďalšími listinami, žalovanému hybridne, následne na všetky súdom zistené adresy, avšak bezúspešne. Vzhľadom na uvedené, Okresný súd Banská Bystrica výzvou zo 7. augusta 2023 (č. l. 30 spisu) vyzval žalobcu, aby v lehote 15 dní od doručenia výzvy navrhol pokračovanie v konaní proti žalovanému na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP, nakoľko platobný rozkaz nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk. Žalobca podaním na č. l. 32 spisu upomínaciemu súdu navrhol pokračovanie v konaní na miestne príslušnom súde v zmysle § 19 písm. b/ CSP, a to Mestskom súde Bratislava III, odôvodňujúc svoj návrh tým, že predmetom sporu je aj uplatňovanie náhrady škody vzniknutej na ulici Teslová 30, Bratislava. S poukazom na uvedené, Okresný súd Banská Bystrica vec postúpil Mestskému súdu Bratislava III na jej prejednanie.

5. Podľa § 10 ods. 1 zákona o upomínacom konaní, ak platobný rozkaz nebolo možné žalovanému doručiť do vlastných rúk, súd o tom žalobcu upovedomí a vyzve ho, aby v lehote 15 dní navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

6. Podľa § 10 ods. 3 veta prvá zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz sa zrušuje, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a žalobcu o tom upovedomí.

7. Podľa § 12 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 14 CSP, všeobecným súdom fyzickej osoby je súd, v ktorého obvode má fyzická osoba adresu trvalého pobytu.

10. Podľa § 19 písm. b/ CSP, popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

11. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObchZ“), tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním (§ 1 ods. 1 ObchZ). Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona (§ 1 ods. 2 veta prvá ObchZ).

12. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania, takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

13. Podľa § 22 CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch sú príslušné g/ Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave.

14. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

15. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

16. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

17. Z doteraz známych skutkových okolností z predloženého spisu vyplýva, že nájomnú zmluvu uzatvorili sporové strany ako podnikatelia, žalobca ako právnická osoba a žalovaný ako fyzická osoba - podnikateľ, ktorý je v návrhu na vydanie platobného rozkazu, v nájomnej zmluve na motorové vozidlo a v protokoloch o odovzdaní a prevzatí motorového vozidla, označený svojím obchodným menom, miestom podnikania a identifikačným číslom v súlade so zápisom v živnostenskom registri. V danom spore je teda žalovanou stranou osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, a teda podnikateľ v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 písm. b/ ObchZ, ktorého adresa miesta podnikania znie Jazerná 584/22, Šaľa. Okres Šaľa (spolu s okresom Galanta) patrí do územného obvodu Okresného súdu Galanta, ktorého sídlom je mesto Galanta [§ 2 ods. 9 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (v znení zákonov č. 428/2004 Z. z. a č. 757/2004 Z. z.); ďalej tiež „zákon č. 371/2004 Z. z.“].

18. Podľa § 3 ods. 7 zákona č. 371/2004 Z. z., sídlom Krajského súdu v Trnave je mesto Trnava; jeho obvod tvoria obvody b/ Okresného súdu Galanta.

19. Hoci je nájomná zmluva, predložená žalobcom v konaní, uzatvorená v režime zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, nemožno bez ďalšieho vylúčiť, že skutočným úmyslom zmluvných strán nebolo upraviť ich práva a povinnosti v rámci ich obchodnozáväzkového vzťahu, a teda v prípade ich dostatočnej obozretnosti by ju uzatvárali ako zmluvu o nájme dopravného prostriedku v zmysle § 630 a nasl. ObchZ. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu nevyplýva ani okolnosť, či si žalobca uplatňuje úroky z omeškania v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 21/2013 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Obchodného zákonníka, a či vôbec v správnej výške. Všetky tieto okolnosti budú predmetom ďalšieho konania, vrátane zisťovania pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní, ktoré okolnosti najvyšší súd v tomto štádiu konania ale prejednať nevie a ani nemôže. Najvyšší súd tak na základe z doteraz vyplývajúcich údajov v spise zastáva názor, že povaha záväzku sporových strán má obchodnoprávny charakter.

20. K žiadosti žalobcu, ktorú predniesol v rámci návrhu na pokračovanie v konaní na príslušnom súde, konkretizujúc ho ako Mestský súd Bratislava III s odôvodnením, že predmetom sporu je aj uplatňovanie náhrady vzniknutej škody (č. 1. 32 spisu), najvyšší súd uvádza, že (ako vyplýva z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu), žalobca prioritne uplatňuje zaplatenie neuhradeného nájomného a ďalších, zo zmluvy vyplývajúcich nárokov, z ktorých je náhrada škody jedným z nich (samotný žalobca uvádza „...predmetom sporu je aj uplatňovanie náhrady vzniknutej škody...“). Navyše, hoci žalobca v predmetnom podaní na č. 1. 32 spisu uvádza, že škoda na vozidle vznikla na ulici Teslová 30, Bratislava - mestská časť Ružinov, z Protokolu o odovzdaní vozidla žalovaným žalobcovi ako preberajúcemu (č. 1. 11 spisu) vyplýva, že adresa Teslová 30, Bratislava je (bola) miestom prevzatia vozidla dňa 3. januára 2023, nie však, že škoda na vozidle reálne na označenej adrese aj vznikla. Predmetná adresa je totiž uvedená aj v Protokole o odovzdaní vozidla žalobcom žalovanému ako preberajúcemu dňa 17. decembra 2023 (č. 1. 7 spisu), teda v čase, kedy k žalobcom tvrdenej škode zrejme ešte nedošlo.

21. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti najvyšší súd konštatuje, že za daných skutkových okolností je nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu dôvodný, a súdom príslušným na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu podľa Civilného sporového poriadku, je Okresný súd Trnava.

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.